

A NEW COURSE IN READING PALI

Bài 7.1

Đoạn kinh 1 (AN)

“Etha tumhe, kālāmā, mā anussavena, mā paramparāya, mā itikirāya, mā piṭakasampadānena... mā samaṇo no garūti. Yadā tumhe, kālāmā, attanāva jāneyyātha – ‘ime dhammā akusalā, ime dhammā sāvajjā, ime dhammā viññugarahitā, ime dhammā samattā samādinna ahitāya dukkhāya saṃvattantī’”ti, atha tumhe, kālāmā, pajaheyyātha.

“Taṃ kiṃ maññatha, kālāmā, lobho purisassa ajjhataṃ uppajjamāno uppajjati hitāya vā ahitāya vā”ti?

“Ahitāya, bhante”.

“Luddho panāyaṃ, kālāmā, purisapuggalo lobhena abhibhūto pariyādinnaṃ pāṇampi hanati, adinnaṃ ādiyati, parādāraṃpi gacchati, musāpi bhaṇati, parampi tathattāya samādapeti, yaṃsa hoti dīgharattaṃ ahitāya dukkhāya”ti.

“Evaṃ, bhante”.

“Taṃ kiṃ maññatha, kālāmā, doso purisassa ajjhataṃ uppajjamāno uppajjati hitāya vā ahitāya vā”ti?

“Ahitāya, bhante”.

“Duṭṭho panāyaṃ, kālāmā, purisapuggalo dosena abhibhūto pariyādinnaṃ pāṇampi hanati, adinnaṃ ādiyati, parādāraṃpi gacchati, musāpi bhaṇati, parampi tathattāya samādapeti, yaṃsa hoti dīgharattaṃ ahitāya dukkhāya”ti.

“Evaṃ, bhante”.

“Taṃ kiṃ maññatha, kālāmā, moho purisassa ajjhataṃ uppajjamāno uppajjati hitāya vā ahitāya vā”ti?

“Ahitāya, bhante”.

“Mūḷho panāyaṃ, kālāmā, purisapuggalo mohena abhibhūto pariyādinnaṃ pāṇampi hanati, adinnaṃ ādiyati, parādāraṃpi gacchati, musāpi bhaṇati, parampi tathattāya samādapeti, yaṃsa hoti dīgharattaṃ ahitāya dukkhāya”ti.

“Evaṃ, bhante”.

“Taṃ kiṃ maññatha, kālāmā, ime dhammā kusalā vā akusalā vā”ti?

“Akusalā, bhante”.

“Sāvajjā vā anavajjā vā”ti?

“Sāvajjā, bhante”.

“Viññugarahitā vā viññuppasatthā vā”ti?

“Viññugarahitā, bhante”.

“Samattā samādinna ahitāya dukkhāya saṃvattanti, no vā? Kathaṃ vā ettha hoti”ti?

“Samattā, bhante, samādinna ahitāya dukkhāya saṃvattantīti. Evaṃ no ettha hoti”ti.

Từ vựng đoạn kinh 1

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Eti	Đến, tới	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
2	Tvaṃ	Anh, bạn	Đại, nhân xưng 2
3	Kālāmo	Tên riêng	Danh, nam
4	Mā	Chớ, không	Phụ
5	Anussavo	Tin đồn, lời đồn	Danh, nam
6	Paramparā	Truyền thống	Danh, nữ
7	Itikirā	Sự phỏng đoán	Danh, nữ
8	Piṭakasampadānaṃ	Thăm quyền kinh điển	Danh, trung
9	Samaṇo	Vị Sa Môn	Danh, nam
10	Garu	Vị thầy	Danh, nam
11	(i)ti	[trích dẫn]	Phụ
12	Yadā	Khi nào	Phụ
13	Attan	Bản thân	Danh, nam
14	Eva	[nhấn mạnh]	Phụ
15	Jāneyya	Biết	Động, chủ động, cầu khiến
16	Ayaṃ/imayaṃ/ayaṃ	Người này, vật này	Đại, nhân xưng/chỉ định 3
17	Dhammo	Pháp	Danh, nam
18	Kusala	Thiện	Tính
19	Sāvajja	Đáng chê trách, lầm lỗi	Tính
20	Viññū	Bậc trí	Danh, nam
21	Garahita	Bị chê trách	Quá phân
22	Samatta	Hoàn toàn, toàn bộ	Tính

23	Samādinna	Được chấp nhận	Quá phân
24	Hitam	Lợi ích	Danh, trung
25	Dukkham	Đau khổ	Danh, trung
26	Samvattati	Dẫn đến, đưa tới	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
27	Atha	Thế thì [đệm]	Phụ
28	Pajaheyya	Dứt bỏ, từ bỏ	Động, chủ động, cầu khiến
29	Tam	Như vậy, như thế	Trạng
30	Kim	Gì, cái gì	Đại, nghi vấn
31	Maññati	Suy nghĩ, quan niệm	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
32	Lobho	Tham	Danh, nam
33	Puriso	Người	Danh, nam
34	Ajjhattam	Bên trong	Trạng
35	Uppajjamāna	Sinh	Hiện phân
36	Uppajjati	Sanh lên, nổi lên	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
37	Vā	Và, hoặc [liệt kê]	Phụ
38	Bhante	Bạch Ngài [hô cách, số ít của bhadanta]	Danh, nam
39	Luddha	Tham	Tính
40	Pana	Và, lại nữa [đệm]	Phụ
41	Puggalo	Người	Danh, nam
42	Abhibhūta	Bị áp đảo	Quá phân
43	Pariyādinna	Bị xâm chiếm hoàn toàn	Quá phân
44	Citta	Tâm	Tính
45	Pāṇo	Mạng sống	Danh, nam
46	Pi	Và [đệm]	Phụ
47	Hanati	Giết	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
48	Dinna	Được cho	Quá phân
49	Ādiyati	Lấy	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
50	Para	Thuộc về người khác	Tính
51	Dārā	Vợ	Danh, nữ
52	Gacchati	Đi đến, đi tới	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
53	Musā	Giả dối	Trạng
54	Api	Và [đệm]	Phụ
55	Bhaṇati	Nói	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
56	Paro/param/parā	Người khác	Đại, nhân xưng/chỉ định 3
57	Tathattam	Trạng thái đó, điều kiện đó	Danh, trung

58	Samādapeti	Xúi giục	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
59	Yo/yaṃ/yā	Người mà, vật mà Mà người ấy, mà vật ấy Người nào, vật nào	Đại, quan hệ
60	Assa	Người ấy, vật ấy [gián bỏ, sở hữu cách, số ít]	Đại, nhân xưng/chỉ định 3
61	Hoti	Thì, là	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
62	Dīgha	Dài	Tính
63	Rattā	Ban đêm, thời gian	Danh, nữ
64	Evam	Thưa vâng	Phụ
65	Doso	Sân	Danh, nam
66	Dutṭha	Tức giận	Tính
67	Moho	Si	Danh, nam
68	Mūḷha	Si mê	Tính
69	Pasattha	Được khen ngợi	Quá phân
70	No	Không	Phụ
71	Vā	Và, hoặc [liệt kê]	Phụ
72	Katham	Như thế nào	Trạng
73	Ettha	Ở đây, trong trường hợp này	Phụ

Ngữ pháp đoạn kinh 1

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 1
1	Yamsa	Yaṃ + assa	NA
2	Panāyaṃ	Pana + ayaṃ	NA

Đoạn kinh 4 (Dhp)

Sace labhetha nipakaṃ saḥāyaṃ,
Saddhimcaram sādhuviḥārīdhīraṃ;
Abhibhuyya sabbāni parissayāni,
Careyya tenattamano satīmā.

No ce labhetha nipakaṃ saḥāyaṃ,
Saddhiṃ caram sādhuviḥārīdhīraṃ;
Rājā'va ratṭhaṃ vijitaṃ pahāya,
Eko care mātamaṃ'araññe'va nāgo.

Từ vựng đoạn kinh 4

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan đến đoạn kinh	Từ loại
1	Sace	Nếu	Phụ
2	Labhetha	Đạt được	Động, phản thân, cầu khiến
3	Nipaka	Thông thái, hiểu biết	Tính
4	Sahāyo	Bạn bè, bằng hữu	Danh, nam
5	Saddhimcaram	Bạn thân	Danh, trung
6	Sādhu	Tốt, thiện	Trạng
7	Vihārin	Sống, sinh hoạt [trong từ ghép rút thành (vihāri)]	Tính
8	Dhīraṃ	Bậc trí	Danh, trung
9	Abhibhuyya	Vượt qua	Động, bất biến
10	Sabba	Tất cả	Tính
11	Parissayo	Nguy hiểm	Danh, nam
12	Careyya	Đi, sinh hoạt	Động, chủ động, cầu khiến
13	Tena	Do đó, vì thế	Phụ
14	Attamana	Vui vẻ, thỏa thích	Tính
15	Satimant	Có niệm	Tính
16	No	Không	Phụ
17	Ce	Nếu	Phụ
18	Rājan	Vua	Danh, nam
19	Iva	Giống như	Phụ
20	Ratṭham	Quốc gia, xứ sở	Danh, trung
21	Vijita	Bị khuất phục	Quá phân
22	Pahāya	Từ bỏ	Động, bất biến
23	Eka	Một mình, đơn thân	Tính
24	Care	Đi, sinh hoạt	Động, chủ động, cầu khiến
25	Mātaṅgo	Voi	Danh, nam
26	Araññaṃ	Rừng	Danh, trung
27	Nāgo	Voi	Danh, nam

Ngữ pháp đoạn kinh 4

STT	Điểm Ngữ pháp	Tổng quát	Đoạn kinh 4
1	NA	NA	NA

Bài đọc thêm

[1] Aññatra sedatovā parissamatovā no kammaṃ bhaveyya samkatam // aññatra sedatovā parissamatovā no kammaṃ ahosi samkatam (Ngạn ngữ Latin)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Aññatra	Bên ngoài, thiếu đi, không có [kết hợp xuất xứ cách]	Giới từ
2	Sedo	Mồ hôi	Danh, nam
3	Vā	Và, hoặc [liệt kê]	Phụ
4	Parissamo	Sự cực nhọc	Danh, nam
5	No	Không	Phụ
6	Kammaṃ	Việc làm	Danh, trung
7	Bhaveyya	Thì, là, tồn tại	Động, chủ động, cầu khiến
8	Samkata	Được làm trọn vẹn	Quá phân
9	Ahosi	Thì, là, tồn tại	Động, bất định, chủ động, mô tả
Ghi chú ngữ pháp		NA	
Câu gốc Latin		<i>Absque sudore et labore nullum opus perfectum est</i>	

[2] Ce āsannassa geham bhaveyya daḍḍham, te dahitabbam // ce āsannassa geham ahosi daḍḍham, te dahitabbam (Ngạn ngữ Latin)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Ce	Nếu	Phụ
2	Āsanna	Gần	Tính
3	Geham	Ngôi nhà	Danh, trung
4	Bhaveyya	Thì, là, tồn tại	Động, chủ động, cầu khiến
5	Daḍḍha	Bị cháy	Quá phân
6	Te	Bạn [gián bộ, sở hữu, dụng cụ, xuất xứ cách số ít]	Đại, nhân xưng, 2
7	Dahitabba	Sẽ bị cháy	Tương phân
8	Ahosi	Thì, là, tồn tại	Động, bất định, chủ động, mô tả
Ghi chú ngữ pháp		@ Tính từ được dùng làm danh từ [thường mang trung tính]	
Câu gốc Latin		<i>Accensa domo proximi, tua quoque periclitatur</i>	

[3] Yo pive suram, tena surā cintetabbā bhaveyya // yo pivi suram, tena surā cintetabbā ahosi (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Yo	Người mà, vật mà Mà người ấy, mà vật ấy	Đại, quan hệ

		Người nào, vật nào	
2	Pive	Uống	Động, chủ động, cầu khiến
3	Surā	Rượu	Danh, nữ
4	So/tam/sā	Người ấy, vật ấy	Đại, nhân xưng/chỉ định 3
5	Cintetabba	Sẽ được nghĩ	Tương phân
6	Bhaveyya	Thì, là, tồn tại	Động, chủ động, cầu khiến
7	Pivi	Uống	Động, bất định, chủ động, mô tả
8	Ahosi	Thì, là, tồn tại	Động, bất định, chủ động, mô tả
Ghi chú ngữ pháp		@ Cấu trúc câu bị động	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>He that drinks beer, thinks beer</i>	

[4] Nimujjantena palāameva bhaveyya gaṇhitabbam // nimujjantena palāameva ahosi gaṇhitabbam (Ngạn ngữ Anh)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Nimujjati	Chìm	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
2	Palāam	Cọng rơm	Danh, trung
3	Eva	[Nhân mạnh]	Phụ
4	Bhaveyya	Thì, là, tồn tại	Động, chủ động, cầu khiến
5	Gaṇhitabba	Sẽ được nắm	Tương phân
6	Ahosi	Thì, là, tồn tại	Động, bất định, chủ động, mô tả
Ghi chú ngữ pháp		@ Cấu trúc câu bị động	
Câu gốc Anh hiện đại		<i>A drowning man will clutch at a straw</i>	

[5] Katāni aciraṃ honti: yo icchasi hotum, eso hohi!
Ākaṅkheyyāsi vutto ‘kusalo’ti? Padaha hotum kusalo.

(Song cú Latin – Francois Oudin)

STT	Từ Pali	Nghĩa Việt liên quan	Từ loại
1	Kata	Được tạo ra	Quá phân
2	Ciraṃ	Lâu dài	Trạng
3	Hoti	Thì, là, tồn tại	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
4	Yo/yam/yā	Người mà, vật mà Mà người ấy, mà vật ấy Người nào, vật nào	Đại, quan hệ
5	Ichhati	Mong muốn	Động, hiện tại, chủ động, mô tả
6	Hotum	Thì, là, tồn tại	Động, nguyên mẫu
7	So/tam/sā Eso/etam/esā	Người ấy, vật ấy	Đại, nhân xưng/chỉ định 3
8	Hohi	Thì, là, tồn tại	Động, chủ động, mệnh lệnh

9	Ākañkheyya	Mong muốn	Động, chủ động, cầu khiến
10	Vutta	Được gọi	Quá phân
11	Kusala	Tốt, thiện	Tính
12	(i)ti	[Trích dẫn]	Phụ
13	Padaha	Nỗ lực	Động, chủ động, mệnh lệnh
Ghi chú ngữ pháp		@ Tính từ dùng làm danh từ @ Lưu ý: trong câu đẳng lập [A hoti B], 2 danh từ phải ở chủ cách	
Câu gốc Latin		<i>Ficta parum constant: quod haberi poscis, id esto!</i> <i>Visne bonus dici? Cura sit esse bonum</i>	